

KM NEWS LETTER

ปีที่ 2 ฉบับที่ 7 เดือนมกราคม 2554

ฉบับนี้มีอะไรบ้าง...?

- 1. คอลัมน์พิเศษ ----- 1
- 2. ผลจากการจัดทำแผน KM ของหน่วยงานย่อย(ต่อหน้า) --- 1
- 3. สังคม KM ----- 2
- 4. ลานแลกเปลี่ยน ----- 2
- 5. คู่กับประธาน KM ----- 3
- 6. ชุบชีพ KM ----- 3
- 7. จับเข้าคุยกับ KM NEWS LETTER ----- 3
- 8. เวที KM สัญจร ครั้งที่ 1/2554 ----- 4

คำถาม : เพราะอะไร...เรื่องถึงลอยอยู่กลางทะเล
คำตอบ : เพราะ (เรือ) ไม่เข้าทำ

คอลัมน์พิเศษ

แผน KM ยุทธวิธีของการพัฒนาบุคลากร

๕๕ หน่วยงานย่อย (กอง/สำนัก/เขต/จังหวัด) ได้จัดส่งแผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาซึ่งกรม เพื่อรวบรวมประมวลเนื้อหาเป็นภาพรวมของการใช้ KM ส่งเสริมการเกษตรใน ๓ เนื้องานหลัก ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้การเกษตรพอเพียง วิชาสหกิจชุมชน และ Food Safety จากการทำแผนดังกล่าวมีหลายหน่วยงานที่จัดทำแผน KM มากกว่า ๑ แผนดังกล่าวข้างต้น เช่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (๕ แผน) จังหวัดอ่างทอง (๔ แผน) จังหวัดลพบุรี (๔ แผน) เป็นต้น

แผนการจัดการความรู้ที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดทำขึ้นนั้น ๙๐-๙๐% ที่ระบุกิจกรรมและกลุ่มเป้าหมายถึงเกษตรกร มีตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงผลงานที่เป็นรูปธรรม มีการค้นหาและจัดเก็บองค์ความรู้ที่ชัดเจนขึ้น มีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างขวัญกำลังใจเพิ่มมากขึ้น ซึ่งทำให้เห็นถึงการพัฒนาปรับเปลี่ยนวิธีการขับเคลื่อน KM ภายในหน่วยงานด้วยตนเองและเกิดการเชื่อมต่อแผนการจัดการความรู้ไปยังบุคคลอื่น ๆ ด้วย

ทีมเลขานุการ KM'๕๔

ผลจากการจัดทำแผน KM ของหน่วยงานย่อย

ช่วงนี้ หน่วยงานย่อยต่างส่งแผน KM มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบของเอกสารสิ่งพิมพ์ บันทึกรูปภาพ KM Online และนำขึ้น Website หน่วยงาน ทำให้ง่ายต่อการเข้าไปอ่านข้อมูล การวิเคราะห์สรุปเนื้อหาและการนำประเด็นความต้องการในแผน KM มาใช้จัดทำเป็นแผนสนับสนุนให้สอดคล้องกับช่วงเวลา เช่น การจัดเวที KM สัญจรของส่วนกลาง การจัดเวที RW ของเขต การจัดเวที DW ของจังหวัด เป็นต้น **ประโยชน์ของข้อมูลที่ได้จากการจัดทำแผน KM** ของหน่วยงานได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อใช้บริหารจัดการงาน (การควบคุมกำกับของ CEO/CKO) การพัฒนาบุคลากร (ประเด็นเรียนรู้ของเจ้าหน้าที่และเกษตรกร) เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PW/DW/ศึกษาดูงาน/อื่น ๆ) การจัดเก็บความรู้ (Website/ทะเบียนผู้รู้/เอกสาร/อื่น ๆ) การติดตาม/รายงานผลการดำเนินงาน การสร้างขวัญกำลังใจ (ยกย่องชมเชย/ใบประกาศนียบัตร) การเผยแพร่และขยายผลความรู้ และอื่น ๆ **คณะทำงานการบริหารองค์ความรู้** ได้เชื่อมโยงการดำเนินงานไปยังเครือข่ายระดับเขต KM Team ของกอง/สำนัก เพื่อนำข้อมูลในแผน KM ของหน่วยงานย่อยไปใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ เศรษฐกิจพอเพียง วิชาสหกิจชุมชน Food Safety การจัดการข้อมูลสารสนเทศ และอื่น ๆ ดังกล่าวเป็นผลมาจากการใช้วิธีการจัดการความรู้

ผลงานการจัดการองค์ความรู้สู่ฐานส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๔ ที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดส่งแผน KM มาซึ่งเขตและกรม นั้น มีการขยายระยะเวลาให้สอดคล้องกับ การจัดเวที RW ครั้งที่ ๑ ของเขต ซึ่งมีกำหนดเสร็จสิ้นภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๔ ซึ่งมีหน่วยงานที่ได้ส่งแผนมาแล้วหลายหน่วยงาน โดยคุณภาพของแผนที่เกิดขึ้นสามารถระบุให้เห็นถึงความเป็นรูปธรรมได้เพิ่มมากขึ้นจากปี ๒๕๕๓ ประมาณ ๙๐-๙๐% มีทั้งการต่อยอดและพัฒนางาน การใช้ KM เพื่อแก้ไขปัญหา และการใช้ KM เพื่อค้นหา จัดเก็บ ถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้เทคโนโลยีให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกร

(อ่านต่อหน้า 2)

สังคม KM

คำสั่งคณะกรรมการบริหารองค์ความรู้ ประจำปี 2554 ออกแล้ว มีใครเป็นคณะทำงานบ้าง และมีบทบาทหน้าที่อย่างไร ดูได้ที่เว็บไซต์ <http://KM.doae.go.th>

บันทึกแผนและผล KM Online ตามที่ได้แจ้งให้จัดทำเอกสารส่งกรมฯ ภายในวันที่ 10 มกราคม 2554 ขณะนี้ทีมเลขา KM ได้เลื่อนกำหนดการส่งแผนดังกล่าวเป็น 31 มกราคม 2554 แล้วค่ะ

เวที RW ประจำปี 2554 ได้จัดเรียบร้อยแล้ว โดยเขต 1 วันที่ 11-13 ม.ค.54 เขต 2 วันที่ 12-14 ม.ค.54 เขต 3 วันที่ 12-14 ม.ค.54 เขต 4 วันที่ 10-12 ม.ค.54 เขต 6 วันที่ 10-12 ม.ค.54 และท้ายสุด เขต 5 วันที่ 19-21 ม.ค.54 ได้มีการชี้แจงเรื่องแนวทางการดำเนินงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรและการจัดการความรู้ปี 2554 ส่วนผลที่เกิดขึ้นเป็นประการใดนั้น ติดตามได้จากสรุปผล RW1 ค่ะ

KM สัญจร ครั้งที่ 1/2554 จัดเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2554 ณ ห้องประชุมสำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร วัตถุประสงค์คือ เพื่อเป็นเวทีเพื่อนช่วยเพื่อน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปัน และเติมเต็มให้กันและกันระหว่างหน่วยงานในส่วนกลางของกรมส่งเสริมการเกษตร โดยครั้งนี้เน้นเรื่อง การจัดทำแผนการจัดการความรู้ (KM Action plan) ที่ต้องขอชื่นชมของพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ ที่ได้จัดทำคู่มือการจัดการความรู้ (Knowledge Management notebook) ขึ้นมาใช้ภายในหน่วยงาน ท่านใดสนใจเข้าดูได้ที่เว็บไซต์ <http://www.agrodev.doae.go.th>

แจ้งข่าว KM สัญจร ล่วงหน้า ทีม KS จะจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเขียนผลงานเพื่อเผยแพร่ในงานส่งเสริมการเกษตร เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นวิทยากรกระบวนการ คุณลิขิต Maid map ท่านใดสนใจติดต่อได้ที่ ทีมเลขาฯ โทรศัพท์ 0-2579-9524 สายใน 291 (ภายในวันที่ 21 ม.ค.54)

ตักแตนตำข้าว

ลานแลกเปลี่ยน...

KM แท้ต้องเนียนอยู่ในงาน ไม่ใช่โครงการที่ทำแล้วจบ

หลายคน เมื่อพูดถึงการทบทวนการเรียนรู้เกี่ยวกับ KM ก็มักจะคิดว่า รู้แล้ว เข้าใจดีแล้ว หรือไม่ยอมแม้แต่จะสนใจกำลัง **ติดกรอบ** อยู่กับกระบวนการที่คุ้นเคย ถ้าเป็นภาษาของนักจัดการความรู้ที่กำลังตก หลุมดำของตัวเองเข้าแล้วครับ

การหยุดทบทวน ช้อนคิดและไตร่ตรองถึงความเป็นไปเป็นมา สิ่งที่เราได้ลงมือทำไปแล้ว อย่างน้อยก็ทำให้เราได้เห็นตัวเอง สิ่งไหนที่เราทำได้ไม่ราบรื่นนักก็จะได้ปรับปรุงแก้ไข สิ่งไหนที่ดีก็จะได้ยกระดับและลงมือทำกันต่อไป เพราะในโลกนี้คงไม่มีอะไรที่สมบูรณ์แบบที่สุด บางครั้งอาจนำ KM มาใช้แล้วหลงทางไปบ้าง หากไม่ทบทวนเราก็จะไม่พบหนทางที่ถูกต้องและเหมาะสม และที่สำคัญการฝึกทางความคิด **ข้อห้าม ข้อควรทำ** หรือองค์ความรู้อื่นจะเกิดขึ้นจากปัญญาปฏิบัติมันย่อมไม่เกิดขึ้นมาได้

ปีใหม่ 2554 เราควรให้ออกาสกับตัวเองได้ทบทวน ช้อนคิด และกำหนดคู่ทางที่เหมาะสมกับเรา กับงาน กับสังคมรอบข้างที่นับวันจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วบ้าง แนวทาง KM ที่เราคิดว่าเหมาะสมแล้วเมื่อวันก่อน อาจจะต้องปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปได้ด้วยเสมอ ปฏิบัติอย่างเข้มข้นมากขึ้น เช่นว่า

- เราอาจจะต้องฝึกที่จะยอมรับคนอื่นหรือเพื่อร่วมงานให้มากขึ้น เราไม่ได้รู้/เก่งไปหมดทุกอย่าง KM นั้นพระเอกย่อมมีได้หลายคน
- บางครั้งแนวทางหรือเครื่องมือที่เราคิดว่าเหมาะสม อาจกลายเป็นกรอบกักขังความคิดสร้างสรรค์ของเราเสียเอง เพราะทำ KM ไม่ควรที่จะหลงติดอยู่กับเครื่องมือและขั้นตอนที่กระด้างไม่เป็นธรรมชาติ
- ฝึกที่จะยกย่อง เชิดชูและให้กำลังใจคนอื่น เพราะความสำเร็จไม่ได้เกิดจากเราเพียงผู้เดียว ผู้ที่อยู่เบื้องหลังนั้นล่ะคือมืออาชีพที่แท้จริง

สิงห์ป่าสัก

ผลจากการจัดทำแผน KM ของหน่วยงานย่อย (ต่อจากหน้า 1)

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการใช้ KM ของแต่ละหน่วยงานนั้นในเบื้องต้นสรุปได้ว่า ๑) แต่ละหน่วยงานย่อย ได้คัดเลือกและระบุชื่อองค์ความรู้ที่จำเป็น (พร้อมเหตุผล) ในการใช้องค์ความรู้เพื่อจัดการงานของหน่วยงานตนเอง ๒) กรมส่งเสริมการเกษตรได้รวบรวมประมวลสรุปและจัดหมวดหมู่องค์ความรู้เพื่อนำมาใช้จัดการงานในภาพรวมขององค์กร ประจำปี ๒๕๕๔ และ ๓) ความรู้เทคโนโลยีวิชาการตามข้อ ๑ จะมีการบันทึกจัดเก็บไว้คลังความรู้ของหน่วยงานและองค์กรผ่านสื่อต่าง ๆ **ซึ่งจะเห็นได้ว่า** ถ้าองค์กรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานย่อยได้จัดทำแผน KM องค์กรก็จะได้ทราบสถานการณ์และความต้องการในการใช้องค์ความรู้เพื่อจัดการงานส่งเสริมการเกษตรในปี ๒๕๕๔ ตลอดจนองค์กรก็จะจัดทำแผนสนับสนุนการใช้ KM เพื่อพัฒนาบุคลากรได้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและเป็นทิศทางเดียวกันได้ ดังข้อเขียนที่ได้รับเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ ในเอกสารนโยบายและแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ คือ **ใช้การจัดการความรู้เป็นกลไกเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร** ส่วนผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะมีไม่น้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับความร่วมมือของ KM Team ของหน่วยงานย่อยที่ได้ประสาน เชื่อมโยงงานสู่บุคลากรภายในหน่วยงานนั้น

ศิริวรรณ หวังดี เรียบเรียง

ชวนซิบ KM

* **ทำไป...แต่ไป** ได้รับแจ้งข่าวจากหน่วยงานย่อยมาเป็นระยะ ๆ ว่า ลืม Username กับ Password เดย์บันทึกแผน KM ใน Program KM Online ไม่ได้ ทำทำงานช้า หรือไม่ก็ “เปลี่ยนคนใหม่...คนเก่า ไม่ได้ถ่ายถอดข้อมูลให้” ก็เลยไม่รู้ว่ KM จะปรับแก้ที่โปรแกรม หรือปรับแก้ที่คนกันดีเจ้าคะ (ทีมเลขฯ KM งง???? แล้วคะ)

* **ฟ้าสาบ...ที่จังหวัด** ก็เป็นข่าวดีอีกเช่นเคยในปี ๒๕๕๔ มีหน่วยงานระดับจังหวัดจัดทำแผน KM มากที่สุด ๕ แผน (ประจวบคีรีขันธ์) และจัดทำแผน KM รองลงมาคือ ๔ แผน (หลาย ๆ จังหวัด) ต่ำสุดคือ ๑ แผน **น่าชื่นใจจริงจริง** (สาธุขอให้จำเริญ ๆ นะ)

* **เวทีสงบ** เวที RW ครั้งที่ ๑ ของปี ๒๕๕๔ ได้เริ่มขึ้นแล้วโดยมีเขตเป็นเจ้าภาพหลัก มีกอง/สำนักร่วมเป็นวิทยากร/ผู้สังเกตการณ์ และมีจังหวัด/ศูนย์ปฏิบัติการเป็นผู้ร่วมเวที ก็ได้รับทราบข่าวจากผู้ประสานงานระดับเขตว่า แต่ละเขตจัด RW ได้ดีมาก ๆ กิจกรรมน่าสนใจ...จังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย โดยเฉพาะเขต ๕ จังหวัดสงขลา มีการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรี (ภาคคำ) กับจังหวัดได้อย่างสนุกสนานมากมกครับ (อยากจะไปดูงานจัง...ชอบมาก ๆ ๆ)

นกหัวจุก

คำถาม : เพราะอะไรท่านถึงจัดเข้มขัดไม่ได้
คำตอบ : เพราะเข้มขัดสั้น...(จึง) รั๊ดไม่ถึง

คุยกับประธาน KM

ในช่วงนี้ ข้อมูล KM ที่เป็นการเคลื่อนไหวก็คงเป็นเรื่องของการจัดทำแผน KM ปี ๒๕๕๔ ที่ทุกหน่วยงานย่อยได้ดำเนินการจัดทำขึ้นเพื่อขับเคลื่อน “การจัดการองค์ความรู้สู่งานส่งเสริมการเกษตร” โดยแผน KM สามารถบอกได้ว่า หน่วยงานต่าง ๆ ของกรมส่งเสริมการเกษตรมีความต้องการองค์ความรู้/เทคโนโลยีวิชาการอะไรบ้างที่จำเป็นจะต้องนำมาใช้จัดการงานของตนเอง และบ่งบอกความเป็นรูปธรรมของงานส่งเสริมการเกษตรหลังจากใช้เครื่องมือ KM ได้ โดยเฉพาะการจัดการความรู้จะเกิดขึ้นกับกลุ่มบุคคลเป้าหมาย ณ จุดไหนบ้าง และเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๔ มีความรู้เกิดขึ้นก็เรื่องที่จะจัดเก็บเป็นองค์ความรู้ขององค์กร องค์ความรู้หน่วยงาน และองค์ความรู้บุคคล ซึ่งเป็นผลงานและประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เครื่องมือ KM ของกรมส่งเสริมการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุกัญญา อธิปพันธ์

ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
ประธานคณะทำงานการบริหารองค์ความรู้

KM News Letter

คุณนฤมล พลัฒา (สำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร) ได้เขียนเล่าให้ฟังถึง “การจัดทำคู่มือการทำงาน” มีความว่า การจัดทำคู่มือแนวทางค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการและค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม เกิดขึ้นจากความต้องการแก้ไขปัญหา คือ คนน้อย ไม่แม่นยำระเบียบ ข้อมูลมีเยอะ และมหาหุ้รับผิดชอบงานแล้วไม่เจอ จึงคิดที่จะทำอย่างไรถึงจะรวมข้อมูลทั้งหมดไว้ในเล่มเดียวกันได้ และถ้ามีคนอื่นย้ายหรือเกษียณ หรือลาออกคนที่มาใหม่ก็จะรับช่วงงานต่อได้ทันที

การจัดทำ คู่มือการทำงาน จึงเกิดขึ้นเพราะ ๑) เพื่อลดปัญหาในการทำงาน ๒) ต้องการให้คนมาใหม่ได้เรียนรู้ และ ๓) เป็นเป้าหมายบอกทาง/ชี้ทางให้คนได้เรียนรู้ วิธีการที่นำมาใช้คือ การทำวิจัย (R&R) โดยเริ่มตั้งแต่ศึกษาและรวบรวมค้นหาข้อมูลทั้งในอินเตอร์เน็ต เอกสารต่าง ๆ นำข้อมูลทั้งหมดมาอ่านและเรียบเรียงเขียนใหม่ นำชื่อเขียน (ทั้งเล่ม) ไปหารือกับผู้รู้เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และจัดทำเป็นโมเดล/วงจรแสดงขั้นตอนการปฏิบัติ ให้กับผู้ใช้บริการ เพื่อสามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ จึงเป็นผลงานที่นำมาต่อยอดความรู้ต่อยอดการทำงานที่ได้ผลและใช้กันอยู่ในปัจจุบัน โดยใช้วิธีการวิจัยในงานประจำ เข้ามาจัดการความรู้ภายในหน่วยงานของตนเองจนเกิดความพึงพอใจกับผู้ใช้บริการ

นฤมล พลัฒา ข้อมูล/ศิริวรรณ หวังดี เรียบเรียง

เวที KM สัญจร ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔

นางสุกัญญา อธิปอนันต์
ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
ประธานคณะทำงานการบริหารองค์ความรู้

เป็นประธานในเวที KM สัญจร ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔
เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔
ณ ห้องประชุมสำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร

ออนแอร์ มาแล้ว...

ที่ปรึกษา อนันต์ ติลา รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ฝ่ายวิชาการ
สุกัญญา อธิปอนันต์ ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

บรรณาธิการ ศิริวรรณ หวังดี

กองบรรณาธิการ สมชาย กุ่มแก้ว/ บุญรัตน์ สุขมาก/ พิชญา อารยานุรักษ์/ ศิริวรรณ หวังดี/ ชีระชัย เข้มพรายดี/ มนต์ เสียงก้อง/ สร้อยเพชร
 ดันดิรัตน์านนท์/ ชฎารัตน ชุมพรีรัตน์/ จตุรงค์ พรหมวิจิต/ สมมาตร ชาญชัย/ อารมณ ติเหล็ก/ ยุภาพร แสงแก้ว

ฝ่ายศิลป์/ออกแบบรูปเล่ม ศิริวรรณ หวังดี / อรพิชญ์ กลิ่นจำปา/ ยุภาพร แสงแก้ว

จัดทำโดย ทีมงานประชาสัมพันธ์ KM / กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร